

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

902. An Episcopus unire possit devoluta ad Sedem Apostolicam, aut aliàs ei reservata vel affecta; cùm hæc non sint propriè exempta à jurisdictione Episcopali, & tamen eorum pensio privativè competat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

omnium facta seminario, de hoc enim loquitur declaratio S. Congregat. quam pro se citat Garc. vel ad summum ita accipiendum, ut non possit unire omnia, nullis relictis inunitis. Quæ tamen potestas universalis Episcoporum, qualiter à Trident. restricta aut immutata, patet partim ex præcedentibus, partim patebit ulterius ex dicendis, uti & quas data responsio patiatur exceptiones; Exemptorum verò à sua jurisdictione beneficiorum uniones facere nequit; quia horum solus Papa est Superior, ac proinde ad eum solum spectat ea unire. Tond. loc. cit. c. 128. n. 4. Barbof. loc. cit. citans Rebuff. in pr. cit. de unione. n. 2. Hojed. de incompat. p. 2. c. 3. n. 7. Nihilominus exempta in hoc sensu, quod non subjaceant liberæ collationi Episcopi, sed collationum spectet ad alios inferiores collatores, vel saltem præsentatio ad patronum unire adhuc poterit requisito horum patronorum & collatorum consensu. De quo § seg. Ventrigl. cit. §. 1. n. 27. Porro prædicta intelligenda sunt de unione proprie dicta, seu facta in perpetuum, Nam

2. Respondeo secundò: nullius beneficii unionem ad vitam tantum facere potest Episcopus. Gonz. cit. §. 7. n. 146. Castrop. cit. §. 2. n. 7. Ventrigl. loc. cit. n. 24. Barbof. juris Eccl. l. 3. c. 16. n. 54. Garc. cit. c. 2. n. 8. Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 17. juxta Trident. sess. 7. c. 4. id absolute inhi. bens. Quia per talem unionem non Ecclesiis, sed personis provideretur, & quia nomine solum est unio, reipsa verò quædam juris relaxatio. Barbof. Castrop. ll. cit. Et ne, ut ait Gonz. sub prætextu hujusmodi unionum plura incompatibilia simul remitti possint.

Quæstio 902. An igitur Episcopus unire possit devoluta ad Sedem Apostolicam, aut alias ei reservata vel affecta; cum hæc non proprie sint exempta à jurisdictione Episcopali, & tamen eorum provisio privative competat Papæ?

1. Respondeo ad primum, posse Episcopum beneficia devoluta ad Sedem Apostolicam unire, etiam postquam casus devolutionis contigit; non quidem, ut unio mox habeat effectum suum, sed ut is suspendatur pro tempore provisio à Papa, seu usque dum beneficium devolutum, collatum alicui à Papa, denuo vacet. Azor. loc. cit. q. 15. Lott. l. 2. q. 24. n. 60. Castrop. loc. cit. n. 3. Garc. loc. cit. n. 91. & qui ab his citantur Socin. senior in c. sicut unire. n. 67. Selv. de benef. p. 3. q. 1. n. 26. Zerol. in pr. Ep. v. unio. §. 8. Sanch. l. 7. in decalog. c. 29. n. 149 & plurimi alii. Contra Ventrigl. loc. cit. n. 31. absolute tenentem, Episcopum nullo modo, & nullo casu posse unire devoluta, postquam factus est casus devolutionis, non secus, ac communiter tenent AA; non posse Episcopum ullo modo unire reservata, postquam casus reservationis & affectionis actu contigit. Verum ratio nostræ responsionis est efficax, siquidem devolutio solum præstat, ut beneficia devoluta pro illa solum vice à Papa solo conferantur, non impedit autem Episcopum, quo minus is de iis disponat, dispositione provisionem Papalem non impediens; qualiter unio de iis facta, dum non sortitur effectum, priusquam beneficium illud, à Papa collatum denuo vacet, non impedit provisionem papalem. Atque ita salvato, & non læso per eam jure hoc devoluta, non est in fraudem, qualiter esset in fraudem, & tolleretur jus Papæ quæsitum, si mox ac facta sortiretur effectum suum, & provisionem Papalem impediatur. Castrop. & Lott. ll. cit.

2. Limitanda tamen eadem responsio, ut procedat solum in beneficiis devolutis ob negligentiam, ignorantiam, vel absentiam prædecessorum; secus, si ob propriam Episcopi unientis negligentiam devoluta fuerint; eò quod in penam propria negligentia, videatur non solum provisio, sed quælibet beneficii dispositio interdicti, ne videatur talis Episcopus negligens unionem provisionem sibi interdictam compensare. Castrop. loc. cit. n. 4. citans Rebuff. in pr. cit. de devolut. n. 31. Zerol. ubi ante. Barbof. de pot. Episc. alleg. 66. n. 16. Et sic intelligendi ex hac limitatione loqui, qui negant, posse Episcopum unire devoluta, ut Selv. Rebuff. apud Ventrigl. & in specie Corrad. pr. benef. l. 4. c. 8. n. 41. ubi sic habet: si Episcopus fuerit negligens in conferendo beneficium, quod proinde devolvatur ad Papam, non poterit idem Episcopus prædictum beneficium unire seminario, vel parochia, aut Cathedralibus vel Collegiatis.

3. Respondeo ad secundum primò: Reservata reservatione perpetua, seu ut inquit Cardin. de Luca de benef. d. 7. n. 5. reservatione seu affectione personali vel reali, firmâ, continuâ & invariabili, ut sunt primæ dignitates post Pontificalem, beneficia familiarium, collectorum, subcollectorum, militum & officialium Curia, &c. Ordinarius unire nequit. Garc. cit. c. 2. n. 92. & 106. Ventrigl. To. 2. annot. §. 1. n. 30. Castrop. cit. §. 2. n. 5. citans Hojed. de incompat. p. 2. c. 3. n. 7. Sanch. in decalog. l. 7. c. 29. n. 150. Hæc enim reservatio, cum nunquam consumatur, semper impediret unionis effectum, ac consequenter ea fieret inutiliter. Castrop.

4. Respondeo ad secundum secundò: reservata non perpetua, sed tantum ratione temporis, vel etiam loci, seu quia vacant in tali mense, vel in tali loco, v. g. in curia, siue, ut ait Card. de Luca, loc. cit. reservatione discontinuâ, incertâ, & eventuali, unire potest Episcopus antequam vacent, seu antequam actu reservata sunt. Castrop. Card. de Luca, Ventrigl. ll. cit. Garc. loc. cit. n. 102. recitatis binis super hoc S. Congregat. declarationibus, unâ super c. 18. sess. 23. altera super r. 15. sess. 24. quarum utraque expresse ait, validas esse reservatorum uniones, modo factæ sint ante ipsorum vacationem. Idque ob rationem bonæ fidei, siue ob absentiam præsumptionis fraudis, dum Ordinarius uniens incertus, an vacatio in suo, an in mense papali secutura sit, Card. de Luca, loc. cit. juxta dicta à nobis in respons. ad primum. Dumque unio sic facta est, servata formâ à Trident. præscriptâ, & dein vacat beneficium in mense reservato, vel etiam in Curia, unio valebit, & suum fortiter effectum Corrad. l. 2. c. 15. n. 66. & unionis effectus non suspenditur, nisi aliter per Papam fuerit unioni derogatum, Ventrigl. loc. cit. Quod ipsum tamen non sic intelligendum, quasi unio jam facta impediret reservationem, seu quò minus tale beneficium post unionem de eo factam vacans in mense papali spectet ad solam Papæ provisionem. Siquidem Trid. dum decernit, ut non possit suspendi, vel impedi unio ex quavis reservatione vel affectione, id est referendum ad effectuationem unionis ipsius, ita ut, licet beneficium sit reservatum, unio tamen non impediatur fortiri suum esse, seu perfectionem, quam Trid. cit. c. 15. vocat effectum, pro ut in jure effectus opponitur actu frustratorio & perperam gesto: non verò est referendum ad executionem (longè enim diversa sunt unionis effectuatio, quæ in ejus perfectione & essentia consumitur, & executio unionis; sicut aliud est perfectio emptionis & venditionis, quæ

qua mox, ut conventum de pretio, inducta censetur, & aliud est illius executio, quae non nisi traditione consumitur. Lott. loc. cit. n. 191. & 192.) alias enim ex facto inferioris, nempe unentis solveretur & reservatio & auctoritas Papa reservantis. Unde jam sequitur, ut expresse ait Lott. loc. cit. n. 200. ut facta unione in vim & executionem Concilii de beneficio reservato ante vacationem, ipsa unio quo ad substantiam sui intelligatur omnem effectum sortita, ejus tamen executio dilata, donec consumpta sit reservatio, non obstante jam facta unione, quia unio illa non consumpsit vacationem; licet enim sit in esse deducta unio, & per consequens videatur eo momento, quo Rector obiit, beneficium unitum effectum praedium alterius, & inde impedita vacatio; id tamen intelligitur non nisi, ubi executioni est demandata per traditionem, ex qua duntaxat proprietas transfertur.

5. Respondeo ad secundum tertio: Potest quoque Episcopus unire reservata non perpetuo post eorum vacationem, seu postquam casus reservationis actu contingit. v. g. dum jam actu vacat beneficium in mente Papali; ita tamen, ut unio effectum non sortiarur (intellige quo ad executionem, juxta dicta paulo ante) donec reservatio cesset, seu consumpta sit; non secus ac dictum de beneficiis devolutis ob eandem omnino rationem. Castrop. loc. cit. Idem tenet Lott. l. 1. q. 28. n. 201. ubi ait: unio de beneficio reservato & vacante, sive reservatio praecesserit, sive vacationi incidit, tenet quidem; sed traditio suspensa remanet, ita ut si ea fiat, sit nulla, tanquam attentata in contemptum Papae, cui est aperta ipsa vacatio. Quin etiam expressis verbis tradit Lott. l. 1. q. 29. n. 42. posse Ordinarium unire reservata, sive unio fiat ante reservationem, sive fiat post, ubi Papa simpliciter reservavit sibi collationem beneficii; eo quod reservatio non tangat aliud, quam collationem, quae sicut non impedit beneficium uniri, ita nec impedit unio collationem fieri; cum beneficium possit esse eodem tempore & collatum sine praedictio unionis, & unitum sine praedictio collationis. Et hinc hoc casu tenet unio, sed suspenditur ejus effectus, donec reservatio consumatur; citat pro hoc quam plurimos. Idem tenet Garc. loc. cit. n. 105. ubi postquam plures S. Congregat. declarationes praemisisset, quibus dicitur, uniones reservatorum factas post vacationem, seu postquam jam reservatio actu intravit, beneficio in tali mense vacante esse nullas, subjungit: haec declarationes intelliguntur, ut possit Episcopus unire beneficia, reservata etiam post vacationem, quando vacancia in suo mense, & ad suam collationem spectantia ipse prius univit. (in vim nempe Decreti Trid. c. 5. sess. 21. & c. 18. sess. 23. c. 15. sess. 24.) tunc enim cessat omnis fraus, & ratio harum declarationum; ut pote qua procedunt, quando Episcopus prius non univisset vacancia ad suam collationem spectantia, tunc enim ad evitandam fraudem negatur illi facultas univendi beneficia reservata post eorum vacationem. Neque contrarium censet Gonz. cit. §. 7. n. 136. ubi ait: reservata per regulam 8. seu mensum uniri non possunt ab Ordinario, aut alio inferiore Papae, etiam in casibus alias permissis, nec ante, nec post vacationem; cum inferiores habeant manus ligatas; quia manifeste ostendit se loqui de unione sortiente effectum quod ad executionem seu impediende reservationem, dum in continente addit: quia scire non possunt, quod minus reservatio effectum habeat. Quin & expresse reservationem nostram docet, adjectis hisce verbis: si vero facta fuerit unio de tali beneficio reservato, non

erit nulla, sed valebit à principio; effectus tamen ejus suspenditur, donec provisus à Papa de beneficio reservato cedat in mense reservato, vel decedat in mense ordinario. Eadem verbotenus ex Gonz. ex scripta habet Corrad. pr. benef. l. 4. c. 8. n. 39. Contrarium tamen, nempe non posse fieri unionem ab Episcopo post reservationem jam actu efficientem beneficium, tenet absolute Ventrigl. loc. cit. Item Card. de Luca de benef. d. 19. n. 4. ubi; quod Trid. concedit Ordinarium facultatem univendi reservata, id intelligitur de reservatione discontinua & eventuali, quae potest contingere, & non contingere, ut est illa ratione mensurata, quam tamen casus contingat, vel imminet; secus est etiam de hac reservatione discontinua & eventuali, cuius casus jam evenit vel imminet, &c.

6. Limitanda tamen nostra responsio ita, ut non procedat, ubi decretum reservationis non est simplex, sed in super facultatem etiam univendi explicitè vel implicitè ab inferioribus auferit Lott. loc. cit. n. 203. Castrop. loc. cit. ubi ait, hanc opponendam limitationem, ne reservatio sub verbis aded generalibus fiat, ut censetur Papa quamlibet beneficium dispositionem sibi reservare, ut si dicat: tale beneficium nostra dispositioni Ordinariorum reservamus, hoc enim reservatione censetur, non solum beneficium collationem, sed quamlibet de illo dispositionem (adeoque & unionem) aliis interdicere &c. citat pro hoc Abb. in c. sicut unire, de excess. Pralator. Alex. de Nevo. ibid. in addit. Sanch. ubi ante. Eadem repetit Lott. l. 1. q. 29. n. 43. ubi: quando Papa non simpliciter reservavit collationem, sed quamlibet aliam dispositionem, illam expresse auferendo ab Ordinariorum, sane casu non potest Ordinarium unire; quia cum appellatione dispositionis veniat etiam unio, propter generalitatem vocis hujus; de qua Gonz. gl. 20. n. 1. non potest inferior à Papa illud attentare. Illud etiam hic notandum cum Gonz. loc. cit. n. 140. quod quando beneficium est reservatum ratione mensis, si post vacationem in mense apostolico unitur alteri beneficio, non in perpetuum (intellige, non tantum ab Ordinario, ubi forte ad hoc haberet specialem facultatem, sed & ab ipso Papa) cum talis unio non faciat cessare reservationem, sed finita illa temporali unione semper duret vinculum reservationis, & vacabit beneficium ut prius, & provisio spectabit ad Papam, & non ad Ordinarium, et hinc cessaverit in mense ordinario, per obitum illius, ad cuius vitam fuerat facta. Pro quo citat Gamb. de off. leg. §. 2. n. 135. & 245. Caputaq. decif. 343. per tot. Simonet. de reserv. juncta addit. q. 43. n. 3. Et rationem subjicit Gonz. n. 141. quia effectus reservationis non tollitur, nisi per solam Papae provisionem, ut Simonet. loc. cit. q. 55. & seq. Castad. decif. 9. n. 3. de praeb. unio autem ad vitam non sit provisio, nec expiratio reservationis, sed faciat solum dormire reservationem ad tempus, ut habet Gonz. n. 142. & 143. ubi etiam ex Castad. decif. §. n. 13. de privileg. ait, quod unio ad vitam non facit Pralatum.

Questio 903. An potestas univendi competat Episcopo privative ad alios eo inferiores?

1. Respondeo affirmative. Ventrigl. l. 2. n. 2. §. 1. n. 2. Lott. l. 1. q. 28. n. 111. ubi dicitur effectus unionis est auctoritas Papae, vel Episcopi privative ad omnes alios inferiores Pralatos, argumento s. sicut unire, de excess. Pralator. ubi dicitur: sicut unire Episcopus atque subicere potestati alteri ad summum Pontificem pertinere dignoscitur, ita Episcopi est Ecclesiarum duntaxat